

NAŠE VESNICE

Svéradice

č. 131

Vážení spoluobčané,

příroda se pomalu zahaluje do podzimních barev, dny se zkracují a přichází období, kdy se mění i rytmus našich dní. Houbaři mají letos úrodný rok. Po vydatných deštích se nejprve objevily bedly, které rostly hojně, a téměř každý z nás měl příležitost si domů přinést košík plný těchto chutných hub. Bedlové řízky se tak staly oblíbeným pokrmem v mnoha domácnostech a zavoněly nejednou kuchyni. Pak přišly na řadu další druhy, přede-

vším oblíbené hříby. Lesy se nyní plní nadšenými houbaři, kteří si užívají bohatou úrodu. Houbařská sezóna je v plném proudu, a pokud jste se ještě nevydali do lesa, určitě stojí za to si vzít košík a vyrazit.

Deště v polovině září nám však nepřinesly jen radost, ale způsobily také rozsáhlé povodně, kdy nejvíce zasaženou oblastí bylo povodí řek odvodňující Jeseníky a Rychlebské hory. Všichni jsme zprávy z těchto končin s obavami sledovali. Nepříznivé předpovědi meteorologů se tam bohužel vyplnily a voda napáchala velké škody. Ve spolupráci s našimi rybáři jsme také my bedlivě sledovali zejména Mlýnský rybník. Rybáři preventivně ještě před dešti odpouštěli, ale srážky v naší oblasti nebyly tak vydatné a příroda byla po suchém létě schopná mnoho vody pojmout. Díky tomu se naplnily hladiny našich rybníků a k žádným vážnějším komplikacím nedošlo.

Z OBSAHU

VÝLOV MLÝNSKÉHO RYBNÍKA

str. 4

BARTOLOMĚJSKÁ POUŤ

str. 6

VELKÉ POVODNĚ NA NAŠEM ÚZEMÍ

str. 11

V uplynulých týdnech jsme v naší obci zahájili dvě větší stavební akce. Práce započaly na opravě vodovodu a kanalizace v ulici od křižovatky na „Rafandě“ kolem rodinných domů až k číslu popisnému 125. Kopat se začalo na křižovatce, kde oproti původnímu plánu bylo potřeba navíc ještě opravit stávající kanalizační šachtu. Železné traverzy, které tam byly zabudovány, již byly za hranicí své životnosti a bylo potřeba je nahradit. Pak už se mohlo přistoupit k výměně celého vedení vody i kanalizace. Z nového vodovodního i kanalizačního potrubí byla ke každému

domu vybudována nová přípojka až na hranici pozemku, kde se vedení napojilo na přípojky stávající. Akce je poměrně velkého rozsahu a uvědomujeme si, že všem těm, kteří v celé ulici bydlí, je po nějakou dobu poněkud omezen přístup ke svým nemovitostem. Jinak se to bohužel udělat nedá a já chápu občasně rozčarování občanů v souvislosti se stavebními pracemi. Očekáváme však, že nově položené vedení vyřeší v této oblasti stále se opakující poruchy na vodovodním řadu a našim občanům se dodávka pitné vody zlepší. V tuto chvíli nám ještě zbývá vybudovat dvě nové kanalizační šachty, položen bude zbytek nové kanalizace a pomalu by měla být celá komunikace znovu průjezdná.

Současně s touto stavbou probíhala oprava místní komunikace směrem k zemědělskému družstvu. Ze silnice bylo odstraněno několik vrstev asfaltu, vyndány byly také betonové panely, které sem byly umístěny někdy v osmdesátých letech. Naším cílem bylo výšku komunikace trochu snížit, aby se pohodlně nechalo vjíždět do přilehlých nemovitostí a odstranit tak „hrby“, které se před vjezdy po léta

navyšovaly. Také jsme potřebovali usměrnit vodu stékající při deštích z celého kopce. V dolní části byla navíc vybudována ještě jedna kanalizační vpust', tak teď budeme věřit, že v praxi bude vše fungovat tak, jak má. Nový asfalt byl v rámci této akce položen také v prostoru za „Catrinkou“, tím vyřešíme problém s tekoucím asfaltem ve slunečných dnech.

V polovině října se uskutečnila výstavba tůňek v Luhu. Jak už jsem vás v minulosti informovala, vše probíhalo v součinnosti s Agenturou ochrany přírody a krajiny, která nám poskytla dotaci z dotačního titulu Národního plánu obnovy – Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny. Bagrista postupně vyhloubil čtyři tůňky o celkové výměře asi 100 m², které by měly pomoci se zadržováním vody v krajině a měly by zlepšit životní podmínky všem živým tvorům, kteří se u vody zdržují. Všechna odtěžená zemina zůstala v místě na vyrovnání terénu a část byla přemístěna do svahu u cesty. Zajímavě byly umístěny velké kameny, které se bagrováním odhalily a staly se tak přirozenou součástí tůňek.

Celé toto období je pro nás dosti rušné. Ještě ani všechny letošní práce nejsou dokončeny a my už připravujeme rozpočet na příští rok. V plánu máme rekonstrukci místní komunikace v ulici, ve které právě probíhá oprava vodovodu a kanalizace. Dlouho také uvažujeme o umístění nových herních prvků na dětské hřiště, které se nachází v areálu fotbalového stadionu. V letošním roce jsme podali žádost o dotaci na financování nákupu nových prvků z Nadace ČEZ, kde jsme bohužel úspěšní nebyli. Rádi bychom tak na tuto akci vyčlenili finanční prostředky v příštím roce.

Závěrem bych vás ráda pozvala na kulturní akce, které plánujeme v nejbližší době. Rozsvícení vánočního stromku na návsi se uskuteční v pátek 29. listopadu a tradičně se na něm představí zpěvačky a zpěváci Pěveckého a chrámového sboru Velkobor. Doprovodný program se uskuteční ve vestibulu kulturního domu a chystáme pro vás dvě novinky. Po dlouhých letech jsme pro děti připravili namísto zdobení perníčků výrobu vánočních ozdob z drátků a korálků. A k paní Janečkové, která pro vás také letos připraví adventní a vánoční vazby, a paní Vaskové, která vám nabídne své čepičky, se připojí paní Kočíková. Ta háčkuje ozdoby na stromeček – vločky, zvonečky nebo andělíčky.

Vánoční koncert je pak naplánován na sobotu 14. prosince. Ve svátečně nazdobeném sále představí své pásmo adventních a vánočních písní Velkobor. Tak si udělejte čas a na obě akce přijďte.

Přeji vám všem krásný podzim plný klidu, zdraví, pohody a užijte si podzimní procházky hezky vybarvenou přírodou.

Jindřiška Doláková
starostka obce

OBSAH ŘÍJNOVÉHO ČÍSLA:

strana 1 -	Úvodní slovo starostky
strana 3 -	Obsah + společenská rubrika
strana 4 -	Zajímavosti, události
strana 5 -	Kronika
strana 6 -	Akce v obci (Pout', Drakiáda)
strana 7 -	Fotbalový klub
strana 9 -	Mateřská škola
strana 11 -	Povodně v Čechách
strana 13 -	Mikulášské trhy
strana 15 -	Informace z obce
strana 16 -	Společenské akce v okolí

*Společenská rubrika***LISTOPAD 2024:**

<i>KÁBOVÁ Zdeňka</i>	<i>1. listopadu</i>	<i>79 let</i>
<i>CHLANDOVÁ Alena</i>	<i>4. listopadu</i>	<i>68 let</i>
<i>PUČILOVÁ Ladislava</i>	<i>14. listopadu</i>	<i>69 let</i>
<i>STEJSKALOVÁ Marie</i>	<i>14. listopadu</i>	<i>73 let</i>
<i>MLÁDKOVÁ Jitka</i>	<i>19. listopadu</i>	<i>68 let</i>
<i>BUKOVANOVÁ Helena</i>	<i>21. listopadu</i>	<i>61 let</i>
<i>KRLIŠOVÁ Jitka</i>	<i>28. listopadu</i>	<i>81 let</i>
<i>JIRINCOVÁ Jaroslava</i>	<i>30. listopadu</i>	<i>68 let</i>

PROSINEC 2024:

<i>HOKROVÁ Anna</i>	<i>7. prosince</i>	<i>74 let</i>
<i>LANGROVÁ Libuše</i>	<i>21. prosince</i>	<i>89 let</i>
<i>KLEČKOVÁ Eva</i>	<i>25. prosince</i>	<i>79 let</i>
<i>DE GRAAF Pauline</i>	<i>28. prosince</i>	<i>66 let</i>
<i>ŠTĚCH Jaroslav</i>	<i>29. prosince</i>	<i>83 let</i>
<i>PODROUŽEK Pavel</i>	<i>30. prosince</i>	<i>77 let</i>

Pracovní doba obecního úřadu:

PONDĚLÍ	07.00–17.00
ÚTERÝ	07.00–15.00
STŘEDA	07.00–16.00
ČTVRTEK	07.00–15.00
PÁTEK	07.00–13.00

Úřední hodiny pro veřejnost:

PONDĚLÍ	07.30–11.30	14.00–17.00
STŘEDA	07.30–13.00	
PÁTEK	07.30–11.00	

ZAJÍMAVOSTI, UDÁLOSTI...

Výlov Mlýnského rybníka se uskutečnil v sobotu 12. října, za velké účasti občanů, kteří si na této atraktivní podívané mohli zakoupit kapra nebo i jiné druhy ryb. Na hrázi bylo připraveno malé občerstvení, podával se čaj pro zahřátí, káva nebo i něco ostřejšího. Počasí všem přálo a rybáři měli radost z bohatého úlovku – bylo to velice vydařená akce.

Jedenáctý ročník drakiády se uskutečnil v sobotu 19. října, jako vždy, na horním fotbalovém hřišti. (viz str. 7)

ČEZ Distribuce, a.s. upozorňuje vlastníky a uživatele pozemků, přes něž vede nadzemní elektrické vedení, nebo na něž zasahuje ochranné pásmo, na povinnost **odstranění a okleštění stromů a jiných porostů** ohrožujících bezpečně a spolehlivě provozování zařízení distribuční soustavy. V ochranném pásmu nadzemního vedení je zakázáno nechávat růst porosty nad výšku 3 m. Odstraňování a oklešťování stromů a jiných porostů se provádí v období vegetačního klidu a dle zák. č. 114/1992 Sb.. Bližší informace jsou vyvěšeny na úřední desce před obecním úřadem i na stránkách obce.

Dne 2. listopadu proběhne svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu. Jako obvykle je možné odpad přivážet předem. Nebezpečné odpady (zbytky barev, laků, ředidel a jiných chemikálií) je zakázáno skladovat na volném prostoru, ty přivezte až v době svozu. Drobné předměty také nepřivázejte, ty patří do popelnice. Vyřazené elektrospotřebiče z domácnosti můžete po celý rok odevzdávat do stodoly za obecním úřadem, nebo využít kontejner na drobné elektrozařízení

Tradiční rozsvícení vánočního stromu na návsi se uskuteční v pátek 29. listopadu.

Program:

15:30 hod. – vestibul KD

- výroba vánočních ozdob z drátků a korálků pro děti
- adventní a vánoční vazby – paní Janečková
- čepičky od Elišky – paní Eliška Vasková
- háčkované vánoční ozdoby – paní Kočíková

16:00 hod. – rozsvícení vánočního stromu - vestibul KD

- vystoupení dětiček z Mateřské školky
- adventní písně zazpívá chrámový a pěvecký sbor VELKOBOR

Dovolujeme si Vás pozvat na **Vánoční koncert**, který se uskuteční deset dnů před Štědrým dnem, v sobotu **14. prosince od 15:00 hodin** v sále kulturního domu. Vánoční a tématicky podobné písně zazpívá chrámový a pěvecký sbor VELKOBOR.

Po něm od 16:30 hod. vystoupí děti z naší Mateřské školy.

Jana Macháčková

NAŠE KRONIKA

STALO SE PŘED LETY...

V pátém letošním vydání Našich novin Svěradice si projdeme některé události z let 1974 a 1979, to znamená před 50, resp. 45 lety.

Rok 1974 – před 50 lety

Většina místních občanů pracuje v JZD. Ostatní dojíždějí do zaměstnání do těchto závodů: Zbrojovka Blatná, Zbrojovka Strakonice, Jitex Horažďovice, Stavební podnik Horažďovice, Tesla Blatná, Dřevokov Blatná, PaP Sušice.

Na počest 25. výročí socializace vesnice byli na výroční členské schůzi JZD odměněni zakládající členové JZD ve Svěradicích. Jsou to: s. Šlégrová, č. p. 53, Štěchová K., Klečka, č. p. 50, Mráz č. p. 51. Fotografie zakládajících členů byly umístěny na nástěnce před MNV. Představenstvo pro ně připravilo jako odměny obrazy.

Od 1. ledna 1974 patří naše JZD do operačního seskupení, které má sídlo

ve Velkém Boru. V kooperaci je sdruženo několik okolních JZD. Čistý zisk z výsledků rostlinné výroby, pomocné výroby a přidružené výroby se rozděluje mezi jednotlivá družstva. Výsledky z živočišné výroby (příjem) si jednotlivá JZD ponechávají. Vedoucí kooperace je s. Potužák V., hlavním agronomem je Forejt V., hlavním mechanizátor je Makrlík, hlavní ekonom Raška a vedoucím přidružené výroby Smitka J.

Ve spolupráci s JZD byla vybudována silnice Svěradice – Komušín. Náklady na ni činily 900 000 Kčs. V blízkosti porodny prasat byla dokončena výstavba odchovny prasat na 1 000 kusů.

Místní národní výbor si vede velice dobře. Veškeré úkoly dobře plní. Jeho činnost v kategorii s neuvolněnými funkcionáři byla ohodnocena prvním místem

s čestným uznáním a finanční částkou 18 000 Kčs od ONV Klatovy.

Ve školní budově bylo dokončeno ústřední topení (164 000 Kčs). Školní budova je v současnosti moderně vybavena a zařízena.

Brigádnickou prací byla provedena demolice staré hospody, na jejímž místě bylo započato s výstavbou prodejny Jednota. Na této výstavbě pracuje četa zedníků JZD.

Hospodaření MNV v roce 1974

	rozpočet	skutečnost
Příjmy	581 300 Kčs	3 535 754 Kčs
Výdaje	581 300 Kčs	3 535 754 Kčs

Některá konkrétní vydání v číslech:

ŠKOLSTVÍ (MŠ, ZDŠ).....	296 144 Kčs
KULTURA.....	96 838 Kčs
AKCE „Z“	
Vodní hospodářství.....	53 117 Kčs
Doprava	894 168 Kčs
Obchod	119 277 Kčs
Kultura	674 961 Kčs
Akce „Z“ celkem	1 741 523 Kčs

Rok 1979 – před 45 lety

Kronika v tomto roce začíná následující úvahou:

„Žijeme v době problémů, které tak či onak, zasahují celé lidstvo. Vyčerpání zásob klasických energetických surovin již není v nedohlednu, rozvoj produkce potravin prozatím nestačí držet krok s vývojem populace. Průmyslová, ale i zemědělská velkovýroba znečišťuje životní prostředí. Přeloženo do československé skutečnosti to znamená asi toto: Máme problémy v energetice, úkol dosažení soběstačnosti v produkci potravin nebyl dosud splněn. A čistota životního

prostředí, to je otázka, o které se většinou jen diskutuje. Proto všichni očekáváme, že rozhodující přínos k řešení všech problémů přinese nový směr a to **VĚDECKOTECHNICKÝ ROZVOJ → VÝZKUM – VÝVOJ – VÝROBA – UŽITÍ.**

LETNÍ ČAS

Při úvahách o dalších možnostech jak uspořít elektrickou energii, doporučili odborníci, a také to ekonomicky zdůvodnili, zavedení letního času. A tak od 1. dubna až do září 1979 byl v ČSSR zaveden **letní čas**.

KNIHOVNA

V prostorách kulturního domu je vyhrazena jedna místnost pro knihovnu. Knihovnu vedli s. Löffelmann a s. Smíšková.

Z důvodu pověření dalšími úkoly se funkce knihovníka vzdali. Rada MNV rozhodla, aby knihovnu vedla od 1. listopadu s. Ladislava Pučilová, která je povoláním učitelka. Knihovna má v současnosti cca 1 000 knih, které jsou rozděleny do několika skupin. Čtenáři si můžou vybrat podle svých zájmů z literatury politické, technické, přírodovědecké a společensko-naučné. Knihovna má i řadu knih pro mládež a zároveň je obohacena o různé časopisy jako například Květy, Žena a móda, Mladý svět, ABC, Sedmička, Nové Klatovsko a podobně. Doba na vypůjčování knih je stanovena 2x týdně, vždy v úterý a pátek od 17:00 do 19:00 hodin. Odměnu knihovnice poskytuje Okresní knihovna v Klatovech ve výši 100 Kčs měsíčně. **vd**

BARTOLOMĚJSKÁ POUŤ

Letošní Bartolomějská pouť, která se tradičně koná poslední srpnový víkend, přinesla krásné slunečné počasí. Na náves přijel tentokrát nový provozovatel pouťových atrakcí pan Flachs a přivezl nám velké labutě, malý řetízkový kolotoč, houpačky, skákací hrad a střelnice. Děti se tam mohly povozit již od pátku.

V sobotu se roztočily pouťové atrakce naplno a na labutích se nevozily jen děti, ale také dospělí, a to až do dvanácté hodiny. Pouťová zábava se sice nekonala, ale místní se sešli na terase hospody U Turků, aby poseděli a popovídali.

V neděli před obědem se konala pouťová mše svatá v nově opravené kapli sv. Bartoloměje. Mši celebroidl P. Stanislav Bušta a poutníci zcela zaplnili vnitřní prostory kaple. Pak už všichni spěchali domů na oběd a přivítat hosty. Po celý den jste mohli na obecním úřadě navštívit zapáleného pěstitel Ing. Pavla Nováka, který opět přivezl a vystavoval ukázky svých mečíků. I když letošní rok byl podle jeho slov trochu rychlejší, mečíky právě odkvétaly, k vidění byly proto oproti loňsku právě ty později kvetoucí. Milovníci zahradničení si také mohli zakoupit sazeničky některých květin a pan Novák ke každé přidal návod na pěstování a někdy i příběh, jakým způsobem květinu získal.

V Catrince byla připravena výstava obrazů Pavly Breuové. Prohlédnout jste si mohli plátna na téma Tanec malovaná paní Breuovou, která vyjadřovala nejen krásu, ale i tvrdou dřinu tanečnic a náročnost tohoto umění. V druhé části výstavy byly práce návštěvníků kurzů malování. Zde byly k vidění rozličné techniky, ať už portréty kreslené tužkou, obrázky malované pastelkami nebo například kresby malované akrylovými barvami. Oběma výstavami jste, doufám, potěšili svoji duši i oko.

Nedílnou každoroční součástí pouti je také fotbal. V páteční podvečer se na fotbalovém hřišti konal exhibiční zápas, v němž již podeváté proti sobě nastoupila mužstva Čaloun team – Herout team. Letošní ročník byl věnován vzpomínce na dlouholetého předsedu, trenéra a hráče FK Svěradice Vládu Smitku, který nás navždy opustil v březnu. Po skončení fotbalového zápasu bylo připraveno v prostoru za tribunou posezení a k tanci i poslechu zahrála oblíbená kapela

AKCE V OBCI / FOTBALOVÝ KLUB

Wagabund. Všechny připravené stoly byly zcela zaplněny. Bylo o čem povídat a na co vzpomínat, a tak zábava tam probíhala do pozdních večerních hodin. V sobotu po obědě jste mohli navštívit mistrovský zápas Horažďovic a víkend uzavíralo v neděli odpoledne poutňové utkání našich mužů, kteří zvítězili nad Nezamyslicemi.

Bartolomějská pouť je důležitou tradicí naší obce. Během celého víkendu jsme se mohli potkat se svými kamarády, sousedy, a především strávit čas se svojí rodinou. Je skvělou příležitostí, jak se sejít, společně se bavit a užít si pohodovou atmosféru. Snažíme se vždy připravit bohatý program pro vás i vaše návštěvy a my děkujeme všem, kteří se na organizaci všech akcí podíleli.

SVÉRADICKÁ DRAKIÁDA

V sobotu 19. října absolvovaly svéradické děti na horním fotbalovém hřišti již 11. ročník Svěradické drakiády. Co o této akci říci tentokrát? Vícekrát jsme se již přesvědčili, že počasí umí být velice vrtkavé a tak tomu bylo i letos. Z počátku to vypadalo, že prostě foukat nebude. Děti se mohly snažit sebevíc, ale draci ne a ne vzlétnout. Asi po půl hodině marného běhání se vítr ustrnul a rázem se vznesla k nebi dobrá polovina dračích svěrenců, kteří by patřili do kategorie „Letec“, ostatní by získali titul „Snaživec“. I proto jsme upustili od vyhlášení vítězů a děti obdržely pouze odměnu za účast. Novinkou v letošním klání měl být „Drak domácí“, tedy doma vyrobený. Ale žádný takový si nikdo nepřinesl a tak nemohl být ani vyhlášen.

I přes nejisté počasí se sešlo 22 účastníků. Pravdou je, že za některé se snažili rodiče, ať už z důvodu nízkého věku nebo malých zkušeností. To ale vůbec nevadilo tomu, užít si odpoledne co nejvíce. Na závěr děti doplnily své vyčerpané síly limonádou a párkem v rohlíku. Celou akci slovem i hudbou opět provázel pan Ivo Smitka, za což mu patří velké poděkování.

Již nyní se můžeme těšit na příští ročník a třeba se nějaký ten Drak domácí ukáže Tak zase za rok.

Blanka Vlčková

Sezóna 2024/2025 – podzim (1. část)

Úvodní zápas nové sezóny jsme odehráli na domácím hřišti v neděli 18. srpna a naším prvním soupeřem byl „sousední“ Sokol Pačejov. Malé derby přilákalo docela solidní návštěvu a všichni byli natěšeni na zajímavý zápas. Začátek se pro nás vyvíjel velice příznivě, protože jsme šli brzy do vedení, když první branku sezóny vstřelil Filip Prokopius. V tu chvíli ale nikdo netušil, že to z naší strany v tomto zápase bylo vše. Pak už úřadovali jen zkušené hosté, když ještě do poločasu vstřelili pět gólů a ve druhém pak přidali ještě jeden. Do nového ročníku jsme tedy vstoupili domácí prohrou v poměru 1:6 a to určitě nebyl dobrý úvod.

Za týden nás čekala tradiční Bartolomějská pouť a my jsme hostili tým TJ Nezamyslice. Ani druhý zápas nebyl pro nás procházkou růžovou zahradou, ale přidali jsme na bojovnosti a odměnou bylo pro nás vítězství 4:3. Ale tato výhra se vůbec nerodila lehce. Hned na začátku jsme dostali rychlý gól a vývoj zápasu jsme museli otáčet. To se nám naštěstí brzy podařilo, ale hosté těsně před přestávkou vyrovnali. Vše podstatné ve druhé půli se odehrálo až v samotném závěru. Nám se podařilo jít do dvoubrankového vedení, ale soupeř v první minutě nastavení snížil a v dalších minutách ještě několikrát zahrozil. ►

FOTBALOVÝ KLUB

Nakonec vše dopadlo dobře a my jsme se mohli po dvou letech opět radovat z pouťového vítězství.

Poslední srpnovou sobotu jsme hráli potřetí v řadě na domácím hřišti a naším soupeřem byl Tatran Dlouhá Ves. Ten v posledních letech vždy pohybuje v horních patrech tabulky a tak nás čekal dost těžký zápas. Naš celek hodně vylepšil obrannou činnost a hosté se prakticky za celý zápas nedostali do vyložené šance. Podobné to však bylo i z naší strany, a tak utkání nakonec skončilo zaslouženou bezbrankovou remízou.

První zářijovou neděli nás čekal i první venkovní zápas a ten se uskutečnil v Sušici na našem neoblíbeném povrchu, na umělé trávě. Domácí „béčko“ proti nám postavilo silný tým, a když k tomu přidáme i náš respekt či spíše nechuť k hracímu povrchu, dalo se už dopředu tušit, že to nedopadne dobře. A to se také potvrdilo. Dva rychlé góly na začátku určily ráz celého tohoto duelu. Do poločasu jsme sice snížili, ale rychlá branka na úvod druhého poločasu nás „dorazila“. Pak jsme ještě inkasovali 2x a odjízďeli domů s krutou prohrou 1:5.

Za týden jsme měli možnost zlepšit si trochu náladu v domácím zápase s Duklou Janovice, ale to se nakonec neodehrálo. Deštivé počasí a silně podmáčený terén byl důvodem, že se nehrálo a bylo přeloženo až na pondělí 28. října, tedy na státní svátek.

V pátém kole podzimu jsme odjeli do Nýrska, k zápasu s místní rezervou, která v té době měla v tabulce pouze jeden bod, a měl to být tedy pro nás hratelný soupeř. V tomto kontextu si zřejmě hráči mysleli, že vítězství přijde samo a první poločas doslova odchodili. Brzy jsme prohrávali 0:2 a ve druhé půli jsme se v závěru snažili vše dohnat. Ale to už bylo bohužel pozdě, a proto jsme domů odjízďeli s prázdnou. Za výkon v prvním poločase byla naše prohra v poměru 2:3 zcela zasloužená.

Za týden nás čekal další venkovní zápas, a to s dalším „béčkem“, tentokrát v Měcholupech. Domácí nastoupili s několika hráči „A“ týmu a byli v tomto duelu jasným favoritem. Tentokrát však naši nic nepodcenili a s těžkým soupeřem drželi krok po celý zápas. První půle skončila nerozhodně 1:1 a o osudu celého zápasu rozhodla naše chyba na začátku druhé půle.

Prohra 1:2 mrzela, ale výkon nebyl špatný a pro následující zápasy je to dobrá zpráva.

První říjnovou neděli nás čekal doma jeden z nejlepších týmů okresního přeboru, SK Malý Bor. Bohužel nám pro tento duel chyběla čtveřice kvalitních hráčů. Zdravotní problémy nepustili do zápasu Bočka, Černého, rehabilitujícího Vachušku a ani Majera, který se k zápasu nedostavil. Soupeř k nám přijel sebevědomě a už po několika minutách šel do vedení. Naši hráči to však nevzdali a už ve dvacáté minutě jsme vedli 2:1. Hostům se však ještě do poločasu podařilo vyrovnat. Ve druhém dějství to už tak pohledný fotbal nebyl, spíše to byla doslova kopaná.

Gól už žádný nepadl, a tak se obě mužstva rozešla smírně.

K dalšímu utkání, a to v sobotu 12. října, jsme cestovali do Chudenic, na které jsme v aktuální tabulce ztráceli 5 bodů. Opět chyběli zranění Vachuška a Boček (ten byl po operaci zápěstí) a také omluvený Michal Doležal. Možná si někdo myslel na zisk alespoň jednoho bodu, ale realita na hřišti byla úplně jiná.

Od prvních minut byli domácí lepší, přehrávali nás v osobních soubojích a co je hlavní, střídali branky. Do poločasu dali čtyři, ve druhé půli pak přidali ještě dva; my jsme výsledek jen korigovali jedním gólem, a tak jsme si domů vezli krutou porážku – 1:6.

Za týden nás čekal doma hratelný soupeř, Sokol Kolinec. Hrál se o důležité body a tentokrát jsme tento zápas stoprocentně zvládli. Rozhodnuto bylo už po prvním poločase, kdy jsme skórovali 4x a poločasový výsledek 4:0 svítil na ukazateli skóre i po devadesáti minutách. Tentokrát jsme mohli konstatovat, že naše vítězství bylo naprosto zasloužené.

„B“ tým svůj první mistrovský podzimní zápas odehrál v neděli 1. září, a to s nově založeným „B“ týmem Horažďovic. Hrál se sice na našem trávníku, ale domácím celkem byla Horažďovická rezerva, která podobně jako jejich „áčko“ má v tomto ročníku náš sportovní areál jako domácí hřiště. Nastoupili jsme proti týmu, jehož sestava by obstála i ve vyšších okresních soutěžích a podle toho také vypadal

FOTBALOVÝ KLUB / MATEŘSKÁ ŠKOLA

konečný výsledek. Po jednoznačném průběhu vyhráli domácí Horažďovice vysoko 12:1.

Následující víkend hrálo béčko opět doma, a to jako opravdu domácí tým, a soupeřem mu bylo mužstvo SK Nalžovské Hory. Tady se tak trochu čekalo, že by mohly přijít první body, ale toto očekávání se nenaplnilo. První půle sice skončila plichtou 1:1, ale v té druhé hosté vstřelili tři branky a bylo vymalováno. Naši hráči jen korigovali na 2:4 a připsali si tak na své konto druhou porážku za sebou.

V neděli 15. září se měl odehrát duel ve Veřechově, ale podobně jako zápas áčka s Janovicemi byl i tento duel z důvodu nepříznivého deštivého počasí odložen. Oba soupeři si dohodli náhradí termín, a to sobotu 2. listopadu.

A tak „B“ tým čekal o dalším víkendu další zápas na domácí půdě, ve kterém hostil TJ Sušici C. Do utkání hosté doslova vlétli a tvrdě trestali naše hrubé chyby v obraně. V poločase byl stav 0:4 a utkání bylo prakticky rozhodnuto. Ve druhé půli jsme se malinko zlepšili a podařilo se nám vstřelit tři góly. A protože i hosté přidali dva góly, odváželi si od nás zaslouženou výhru 6:3.

I další kolo nám los přisoudil domácí prostředí a k zápasu 6. kola přijel soupeř z Hradešic, tedy konkrétně jejich rezerva. To ještě nikdo netušil, že se jedná o poslední zápas naší rezervy v sezóně 2024/2025. Béčko nastoupilo do tohoto utkání jako nezkušený žáčkově a ve dvacáté minutě byl stav 0:4. Do poločasu přidali hosté ještě další tři góly a v půli zápasu bylo tedy skóre 0:7! Ve druhém poločase soupeř trochu ubral a bylo to o něco vyrovnanější. Přesto konečný výsledek zněl přímo hrozivě – 9:1 pro Hradešice.

Po tomto zápase se opět objevily názory, že pokračování béčka v soutěži nedává smysl a tyto myšlenky podpořil i jeho trenér Rost'a Kába, který oznámil, že jako trenér končí. Uvedl, že hráči netrénují, a aby vůbec přišli na zápas, musí většinu z nich doslova prosit.

Následně byl tento bod zařazen jako prioritní na nejbližší výborové schůzi, která se konala v úterý 1. října. Po zvážení všech argumentů pro a proti bylo jednoznačně odhlasováno, že „B“ tým bude s okamžitou platností odhlášen z tohoto soutěžního ročníku. A to i za cenu zaplacení pokuty, která není zrovna malá.

vd

ŠKOLNÍ ROK 2024/2025

Život na vesnici, tento název nese náš staronový školní vzdělávací program pro školní rok 2024/2025. Ptáte se proč?

Spojení slov „kyber“ a „eko“ vyvolává představu kontrastu dvou světů, které mají společného jen málo. Digitální technologie bezprostředně patří k dennímu životu nás všech. Již děti v raném věku se setkávají s interaktivními a projektovými tabulemi, používají ke hře elektronické tužky, či tablety, nebo robotické hračky a pomůcky. Již někteří předškoláci mají na ruce chytré hodinky a slovo mobil je pro ně stejně známé jako například auto či panenka. Ve školách se pomalu ruční psaní poznánek – a tím mi přišlo na mysl přísloví „Opakováním se člověk učí.“ – vytrácí a kopírovací stroje jedou na plné obrátky. Sociální sítě jsou nejžádanějším a nejvšestrannějším dorozumívacím pojítkem v tom dobrém, ale i v tom špatném. Nikdo to nemáme jednoduché a musíme jít s dobou, ale čas od času bychom se měli zastavit, nadechnout se a od všeho, „co musíme“, si odpočinout.

Nabídnout dětem vycházku do lesa, k rybníku, kde jen poslouchají šum stromů a šplouchání vody má přeci své kouzlo.

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Malování klacíkem do písku, stavění domečků ze šišek, z listů či z mechu, za opatrnosti házení kamínků do vody, nebo si šlápnout v gumovkách do louže... to je myslím dokonalá vycházka. Nechat děti se volně projevovat, podpořit jejich spontánní a impulzivní chování je motivuje a rozvíjí. Neměli bychom zapomínat ani na vesnické zvyky a tradice, které bohužel i některé vesnice opouští. Stále se o nich musíme bavit, hrát si na ně, prožívat je a předávat je dál.

Pro tento školní rok máme zapsáno 15 dětí: 5 děvčat (jedna holčička má individuální vzdělávání) a 10 chlapců. Z tohoto počtu jsou 4 děti místní a 3 z nich

od září 2025 nastoupí do základní školy. Není tajemstvím, že poslední dobou visí otazník nad tím, kolik bude na další nový školní rok celkem dětí. Co je pro ostatní velké školky samozřejmostí, je pro nás stále v řešení, a to vlastně po celý školní rok. Předvídat neumím a v průběhu roku třeba díky nemocem dětí se musí akce rušit, měnit, přeorganizovávat a někdy je to nepříjemný rušivý element. Nicméně vše se dá zvládnout a vždy se dobereme řádného konce. Zdraví dětí je na prvním místě a nemocné dítě do školky nepatří. Navštěvují nás i děti dvouleté a vůbec si nemyslím, že bychom se za ně měli cítit nějak provinile. Ba naopak. Jsou šikovné a určitě se snaží dohnat ostatní starší

vrstevníky. A myslím, že na svůj věk zaslouží v již takto raném věku obdiv. Samozřejmě práce pro nás je ve věkově smíšené třídě + s dítětem, které má zdravotní postižení o dost náročnější.

I v tomto školním roce se budeme věnovat logopedii, ale kvůli malému počtu dětí jim bude zajištěna s paní logopedkou pro tento školní rok v Záboří. Výlety za pohádkou jsou již naplánované a péči o zoubky jsme již první lekcí v září zahájili. Plavecký kurz dětem začne v příštím roce, a to konkrétně 26. března. Zapojili jsme se do Mezinárodní výtvarné soutěže Techdraw a Hýbeme se s notýskem. Druhá soutěž se dotýká jak MŠ, tak plnění úkolů ze strany rodiny. Tvořivé dílny a tematické sezónní činnosti jsou samozřejmostí. Školka disponuje školním informačním systémem „Má školka“, to znamená on line docházka, omluvenky, zprávy, akce, a tento ŠIS (školní inf. systém) od školního roku 2025/2026 bude již povinností.

Chtěla bych poděkovat své nové kolegyni, paní učitelce za to, jak se projevila a zapojila do vzdělávání dětí a dění v mateřské škole. Musím říci, že děti si ji oblíbily a spokojenost je na všech stranách. Rodičům bych chtěla poděkovat za pozornosti, které nám občas věnují. Je to vždy milé a pozorné gesto.

S přáním hezkých podzimních dní
za kolektiv mateřské školy
Nad'a Klasová ředitelka MŠ

AKTUÁLNÍ TÉMA

Velké povodně na našem území

Před polovinou září zasáhly Česko silné deště, kvůli nimž bojovaly mnohé regiony s povodněmi a jejich následky. Velká voda zasáhla zejména moravské regiony. Mnozí její sílu přirovnávají k povodním v letech 1997 a 2002. Ale nejen v těchto letech, se naše země potýkala s velkou vodou.

Povodně přicházejí dnes stejně jako před stovkami, či tisícovkami let. Nejčastěji to bývá na přelomu zimy a jara kolem svatého Matěje, když hladiny řek zvedá tající sníh, nebo v létě po vytrvalých deštích. Letní povodně bývají podle statistik ničivější než ty zimní, které přinášely „jen“ souvislou vrstvu ledu a ker.

V následujících odstavcích si přiblížíme některé tyto větší katastrofické události, které nás v minulosti zasáhly.

Rok 1784

Vydatné deště zasáhly po 23. únoru střední a západní Evropu, což mělo za následek o několik dnů později, že na řekách začaly praskat ledy a to současně na hlavních i vedlejších tocích. V povodí Vltavy došlo k velmi rychlému zvednutí hladiny toků na úroveň stoleté nebo dvoustoleté vody. V Praze došlo ke kulminaci hladiny 28. února, kdy voda během 12 hodin vystoupila o čtyři metry a její průtok byl vypočten asi na 4580 m³/s. V hlavním městě ten den zatopila 114 ulic, 785 domů a po nárazu ledové kry do vodou podemletého šestého pilíře Kamenného mostu se zřítilo protipovodňové záhlaví kamenné konstrukce i s vojenskou strážnicí s pěti vojáky do Vltavy. Dne 29. února byl poškozen i osmý pilíř Kamenného mostu, kde se nacházela socha sv. Václava s dvěma anděly od Ottavia Mosta, z nichž jeden se

zřítil do Vltavy. Torzo zříceného anděla našli potápěči pod mostem v roce 2004. Na Labi a dalších českých tocích byly kulminace hladin zaznamenány o den či dva později.

Rok 1845

Povodeň v roce 1845 byla jedna z největších povodní na území Čech i Moravy v novověku. Překonána byla (a to ne všude) až po více než 150 letech povodní v roce 2002. Maximální

průtok vody Prahou během povodně v roce 1845 je odhadován na 4500 m³/s. Povodeň měla vliv na stavbu železnic: protože většina tratí byla stavěna relativně krátce po ní, byly tratě navrženy tak, aby je nezasáhla. Proto byly tratě do značné míry provozuschopné i při pozdějších povodních.

Na Moravě byla během těchto povodní zatopena velká část Břeclavi vinou špatně navrženého železničního náspu.

Rok 1872

Přívalová povodeň, která zasáhla ve dnech 25.- 26. května 1872 západní a střední Čechy, patřila k nejničivějším spolehlivě zdokumentovaným přírodním katastrofám na českém území, na Berounce dosáhla úrovně tisícileté

Rok 1890

AKTUÁLNÍ TÉMA

vody. V Berouně dosáhl průtok Berounky dosud nepřekonaných 2500 metrů krychlových za sekundu, Vltava v Praze kulminovala při průtoku 3300 m³/s. Protože hlavní záplavová vlna přišla v noci, došlo ke značným ztrátám na životech: oficiálně bylo napočítáno 337 mrtvých, nejhůře postiženy byly obce Holedeč (43 osob) a Nebřeziny (40 osob). Zahynulo také velké množství domácích zvířat, tisíce lidí přišly o své domy, na Blšance byly protrženy hráze pěti rybníků.

Rok 1890

Rok 1890 byl hodně deštivý a po prudkých lijácích koncem léta se rozvodnila horní Vltava a její přítoky Malše i Otava, na Plzeňsku Úhlava, Radbuza a Úslava a další řeky, v jižních Čechách se protrhly hráze několika rybníků včetně rybníka Svět. Do Prahy přišla velká voda 3. září 1890, příchod povodňové vlny ohlásily dělové salvy kolem čtvrté ráno. Už v té době ale byla hladina řeky o dva metry výše než běžně, v Podolí naměřili dokonce pět metrů nad normálem. Další den v půl šesté ráno se zřítily dva oblouky Karlova mostu a čtyři hodiny poté další. Ve vodách zahynuly desítky lidí, například dvacet vojáků, kteří v Karlíně rozebírali cvičný pontonový most a smetly je klády z roztržitých vorů. Tehdejší povodeň zaplavila skoro třetinu Prahy. Na Kampě sahala voda až do prvního patra, pod vodou byl téměř celý Žofín, zatopený byl Josefov, část Nového Města, Karlín i další části. Povodeň kulminovala 4. září večer, kdy měla řeka průtok 3975 metrů krychlových za vteřinu. O zřízení Karlova mostu se mluvilo jako o nejhorší katastrofě od požáru Národního divadla, šlo totiž o tehdy důležitou dopravní spojnici. Dvě sochy, které se při povodni zřítily do vody,

si ale na záchranu musely počkat až do roku 1901.

Rok 1970 – povodeň na Moravě

Povodeň na Kyjovsku a Břeclavsku nastala v úterý 9. června 1970. Šlo o letní přívalem povodeň na levostranných přítocích řeky Dyje, zejména Trkmanky a Kyjovky, způsobenou mimořádnou lokální průtrží mračen především na Kyjovsku v oblasti Ždánického lesa. Celkově povodeň zasáhla 20 obcí a vyžádala si 35 obětí na životech, bylo těžce poškozeno několik silnic a železničních tratí, zatopeno bylo na 400 domů, 100 domů vážně poškozeno a 15 budov zbořeno.

Rok 1997

Mimořádné povodně na proběhly ve střední Evropě v červenci 1997 na řekách Odře a Moravě. Neobyčejně intenzivní a dlouhotrvající srážky zasáhly především moravsko-slezské pomezí, značně také Slovensko a okrajově i Německo a Rakousko. V Česku byla zasažena většina Moravy, celé Slezsko a východní Čechy. Z celkových 114 obětí zahynulo 56 v Polsku a 50 v Česku. Celkové škody byly odhadnuty na více než 4 miliardy eur, v samotném Česku na 62,2 miliard korun. Na českém území se jednalo o po dlouhé době první takto rozsáhlou katastrofu, která odkryla řadu nedostatků v systému protipovodňové ochrany.

Rok 2002

Historicky dosud největší povodeň vtrhla do hlavního města v létě roku 2002. Nejvíce vody Prahou protékalo 14. srpna: 5160 m³/s., což je jako spodní tok Dunaje v Rumunsku. Hladina Vltavy stoupla téměř o osm metrů

a teklo v ní až pětadvacetkrát víc vody než normálně. Voda se rozlila na území o rozloze 510 kilometrů čtverečních včetně historického centra, v němž voda zaplavila spodní patra domů. Ohrožený opět byl Karlův most: podle hasičů, kteří na něm tehdy zasahovali, se při největším náporu vody doslova rozvíbroval a stejně jako v roce 1890 hrozilo, že se zřítí.

Obě povodně z let 1890 a 2002 měly podobný rozsah zatopeného území i příčiny: dlouhé deště, které se už neměly kam vsakovat. Nebýt Vltavské kaskády, která zachytila první vlnu povodní, mohlo být ještě hůř. I tak ale povodně z roku 2002 přepsaly rekordy: prvenství držela povodeň z roku 1784 s průtokem 4500 metrů krychlových za sekundu. Nebýt protipovodňových zábran, voda by zaplavila i Staroměstské náměstí, kam se podle záznamů dostala za poslední tisíceletí zřejmě jen třikrát – v letech 1432, 1655 a 1784.

Rok 2006

V tomto roce došlo na přelomu března a dubna k povodni na velké části území České republiky a širšího území střední Evropy. Způsobila je kombinace vydatných srážek a prudkého oteplení, které vedlo k rychlému tání bohaté sněhové pokrývky. Nejhorší situace byla na Dyji a Nových Mlýnech, na povodí řek Labe, Morava a Lužnice. Velká voda zasáhla obce na Vltavě, Lužnici, Labi, Sázavě a Jizeře. Mezi nejpostiženější města patřilo Veselí nad Lužnicí a okolí na řece Lužnici, kde bylo zaplaveno až 400 obydlí. Další výrazně postižené obce byly Planá n./Lužnicí, Soběslav, Křešice, České Kopisty, Litoměřice a Posázaví. Povodně dokonce zasáhly sedm krajů s několika sty obcemi (v jižních Čechách 178 obcí). Bylo 7 mrtvých.

ZAJÍMAVÉ TÉMA

MIKULÁŠSKÉ TRHY

S mikulášskou obchůzkou jsou spojeny mikulášské trhy, které se konaly v každém větším městě v českých zemích. Díky Ignátu Herrmannovi (1854–1935), českému spisovateli, humoristovi a redaktoru Národních listů, můžeme nahlédnout do předvánoční doby 70. - 80. let 19. století. Ponořme se do časů minulých, kdy advent začíná svátkem sv. Kateřiny, v kostele za časného rána vyzpěvují roráty a v Praze na Staroměstském náměstí se chystá jeden z největších Mikulášských a vánočních trhů.

Náměstí je osvětleno žlutavým světlem plynovým, na krámcích si prodavači svítí svíčkami ve skleněných balonech a lampičkami s řepkovým olejem. Jen ti velcí podnikatelé mají své zvláštní osvětlení ligroinové nebo i plyn stlačený v kožených měchách. Jen drožky a fiakry prodávající se čerstvě napadlým sněhem ... Na trhu je možné zakoupit nejrůznější sladké pamlsky, perníky, ořechy, turecký med, fíky, datle, jablka i jižní ovoce, mikulášské metly se stuhami z hedvábného papíru, loutky s hlavičkami z chleboviny a švestkové kominíčky a čerty! V krámcích stojí vyrovnané řady sv. Mikulášů, čertů, husarů a paneček. Prodávají se tu vánoční stromky, smrčky nebo jedličky, a v každé širší ulici jsou umístěny ohromné kádě s kapry a dalšími rybami, které jsou dovezeny koňským povozem. Na různých místech se usadili tzv. kaštanáři, kteří mají kamínka na čtyřkolovém vozíku, ve kterých se topí dřevěným uhlím a vedle v nůši mají syrové kaštany. Vyvolávají zvláštní slova „Marroni arrostiti!“, což je po italsku „Pečené

kaštany!“ Opodál zpěváci vyzpěvují své písničky s hrůzostrašnými výjevy, v plátěných stanech jsou umístěna loutková divadla. Objevuje se mechanické divadlo předvádějící práci v dolech, dovezena je i mořská panna sešitá z vycpané opice a kapra šupináče, přivezli i cizokrajná zvířata, Indiány, zkrátka senzacce a nádhera nevídaná! Na rynku je hluchno, vyvolávači lákají publikum do svých stanů, prodavači vychvalují své zboží, zaznívají trumpety, harmoniky, voní tu ovoce, cukroví, zelené chvoji, purpura a františkánské kominíčky... A jaká to je krása, když se za soumraku stánky rozsvěcují a začíná padat sníh! Mikulášské trhy zahajovaly vánoční čas a konaly se v téměř každém městě. Hospodyně zde nakupovaly koření a další suroviny, které potřebovaly k vánočnímu kuchtění, a dalo se zde sehnat všechno potřebné pro domácnost – sítko, válečky, hrnce, látky, figurky ze sušených švestek a drobné hračky. Děti se těšily na turecký med, cukrkandl či marcipán. Od poloviny 19. století se na trzích ve větších městech začalo objevovat také

tropické ovoce. Mikulášské trhy byly dříve v českých zemích velmi rozšířeny a staly se nedílnou součástí svátku tohoto světce. V dnešní době se tato lidová tradice opět obnovila, ale je poznamenána velkou komercializací a postava světce se úplně vytratila. Na trzích se prodávalo zboží typické nejen pro mikulášskou dobu ale i pro vánoční čas. Typické byly výrobky úzce spjaté s tímto svátkem, např. figurky Mikuláše, čerta a anděla. Vyráběly se z perníku, marcipánu, sušeného ovoce nebo ze dřeva, papíru a vaty. Dětské hračky vyrobené ze sušeného ovoce, které rodiče mohli zakoupit na mikulášském trhu, dětem chvíli sloužily jako hračka, a později byly samozřejmě snědeny. Nebyly to jen figurky čertů a čertic, ale i panen a kominíků. Hračka kominíka byla vyráběna ze sušených švestek napíchnutých na dlouhých špejlích, které byly zabodnuty do čtvercového prkénka. Kominík měl ruce opřené o boky. Další výrobky spojené s mikulášskými svátky byl mikulášský vrkoč, „svět“ nebo „zahrádka“. „Svět“ bylo jablko, do kterého

ZAJÍMAVÉ TÉMA

se napíchalo co nejvíce špejlí, které byly ozdobeny sušeným a kandovaným ovocem, zlacenými ořechy, později papírovými řetězy a svatými obrázky. Další předmět spjatý s mikulášskými trhy byla tzv. zahrádka, která vypadala jako jehlan, který měl na místě vrcholů pět jablek. Ty byly propojeny třískami do čtvercové základny a páte jablko tvořilo vrchol jehlanu. Každé jablko mělo střed ozdobený zimostřázem. Nebyly to jen milé dárky, ale mnohdy se jim přisuzovala i magická moc – zapíchnuté makovičky se měly postarat o úrodu, hrášky o peníze, věčně zelený zimostřáz symbolizoval nový život. Objevovaly se na nich nejen různé typy postaviček do jesliček, mikulášské pečivo či různé dárky, ale také koření – vanilka, šafrán, zázvor, hřebíček, badyán nebo muškátový ořech. Kdo si to mohl dovolit, nakoupil i exotické ovoce, „limouny a pomorančije“, neboli citrony a pomeranče. A také perník. Nevypadal jako dnešní perníčky s polevou, ale byl lesklý, s reliéfním povrchem. To proto, že se těsto vtlačovalo do dřevěných forem, do nichž se obtisklo, a pak se vyklepl třeba husar, koník nebo jesličky.

Do punčochy se schovával plněný perník v obalu s vyobrazením mikulášské trojice. Tento zvyk začal už na přelomu 19. a 20. století, kdy perníkářské řemeslo upadalo a perník začínal být průmyslovým výrobkem. Složitě kousky nahradily vykrájené obrysy figur, na něž výrobci nalepili mikulášskou podobenkou. Na mikulášských trzích se dříve prodávaly pro děti také hračky. Byly vyrobeny ze dřeva nebo pálené hlíny. Figurky byly dozdobeny barvičkami, látkou, textilem a kůží. Za dáreček posloužil takzvaný koláč vrkoč. Ten vypadal tak, že na koláč se

přípevnily špejle a jablíčko a na ty se přidělávaly další ozdoby, takže celý tento výrobek připomínal kolo-toč. Typickým dárečkem bylo také ozdobené jablíčko nazývané třesolka, nebo jablíčka ve tvaru zvířátek a postupně se tak došlo až k podobě jablíčkového svícnu. Kromě toho, že děti dostávaly nadílku přímo od Mikuláše, bylo taktéž zvykem, že se mikulášská nadílka dá-

Do punčochy se schovával plněný perník v obalu s vyobrazením mikulášské trojice. Tento zvyk začal už na přelomu 19. a 20. století, kdy perníkářské řemeslo upadalo a perník začínal být průmyslovým výrobkem.

vala v předvečer svátku do punčoch za okno nebo na přichystané talíře. Záleželo na tom, jaký byl v rodině zvyk. V 2. polovině 20. století politické klima nepřálo klasickému pojetí oslav svátku sv. Mikuláše a snažilo se o jeho náhradu ruským Dědou Mrázem. O Mikulášovi se nemohlo mluvit, a proto zmizely mikulášské průvody a tradiční mikulášské trhy. S nimi zanikly i tradiční výrobky prodávané při těchto příležitostech.

Během adventní doby především v letech sedmdesátých a osmdesátých 19. století bylo často k vidění oznámení „Zde jsou Jesle k vidění“. Bývala umístována nade dveřmi domů v průsvitných skříňkách, osvětlených zejména v postranních uličkách „lojovkou“. Nešlo ovšem o obyčejné jesličky s Ježíškem

a zvířátky, ale o svérázná loutková divadelní představení, na které netrpělivě čekaly nejen děti, ale i dospělí se rádi uvelebovali v řemeslnických dílnách či v obytných místnostech hokynářů na prknech položených přes židle nebo na bednách a čekali, až se zdvihne opona. Pak následovala nejen představení s tematikou vánočních svátků, ale i z pouličního života.

V tom případě nechyběly ani takové scénky, kdy paní mistrová s vřeštícím dítětem v náručí jde hledat svého muže do hospody. Hostinský se ho snaží bránit, že prý pije jen vodu a karty nehraje, jen se dívá, ale není to nic platné a mistr dostane, za já-sotu diváků, od rozružené manželky nakládačku. Tomuto repertoáru odpovídalo i uspořádání jeviště. Bylo patrové, ve spodní části se nacházel betlém i s jesličkami, v nejvyšší části bylo umístěno město Betlém a meziprostor vyplňovaly dekorace. Fantazii se meze nekladly, někdy to bývala hospůdka, jindy některá z hradebních bran, náměstí apod. Takových představení se odehrávalo během večera několik a vždy bylo nabito. Důležitou pomůckou provozatelů Jeslí bylo koště, s jeho pomocí totiž vyháněli děti, které se snažily počkat pod lavicemi na další představení, aby ušetřily na vstupném. Tato vánoční divadélka byla úředně zakázána koncem sedmdesátých let 19. století.

*/Zdroj: Zíbrt, Č. Den se krátí, noc se dlouží...: Martin – Cecilka – Ondřej – Barborky – Mikuláš – Lucie – Žber. Praha: F. Šimáček, 1910. s. 46.
Plessingerová, A. Když chodí Barborky a sv. Mikuláš. Země koruny české, 1996, Miroslav KÚS ANDRES/.*

Zpracoval Václav Strolený

INFORMACE Z OBCE

OZDOBNÁ MŘÍŽ NA KAPLI SV. BARTOLOMĚJE

Součástí letošní rekonstrukce kaple sv. Bartoloměje je také zabudování ozdobné mříže do vchodových dveří. Začátkem měsíce září nám mříž s bezpečnostním zámkem umístil do kamenných zárubní kovář Jan Helíšek, který ji pro nás také vyrobil. A tak jsme se konečně dočkali a mohli jsme během hezkých slunečných dní náš kostelík nechat otevřený pro návštěvníky, kteří tudy procházejí. Před svatováclavskou mší jsme ještě před vchodové dveře položili kamenné desky, aby se dovnitř kaple nedostávaly nečistoty zvenku. Tím byly letošní práce na tomto místě ukončeny.

HOSPODA U TURKŮ

Dosavadní nájemce naší hospody doručil na obecní úřad ke konci srpna výpověď z nájmu, a tak smluvní vztah s obcí měl být ukončen podle smlouvy ke konci měsíce listopadu. Začátkem září provozovatel omezil otevírací dobu, v říjnu byl však podnik zcela uzavřen.

Bylo potřeba tedy najít nového nájemce, a tak jsme vyhlásili výběrové řízení. Do něj se nám přihlásili dva zájemci, z nichž jsme vybrali pana Petra Kvasničku. Se současným nájemcem jsme domluveni na dřívějším

předání hospody U Turků, aby znovu mohly být zpřístupněny pohostinské služby našim občanům. Nový provozovatel již pracuje na zprovoznění hospody a je připraven přinést nejen stabilní provoz, ale také novou nabídku, která přiláká jak místní, tak návštěvníky z okolí. Věříme, že hospoda se brzy opět stane místem setkávání a příjemného posezení.

Děkujeme všem občanům za trpělivost a doufáme, že nová éra naší hospody bude úspěšná a přínosná pro celou obec.

VYŘEZÁVÁNÍ NÁLETŮ NA KOSTELÍKU

Na Kostelíku se naši pracovníci pustili do vyřezávání náletů akátu. Akát pokrývá velkou část kopce a na jaře, kdy se na něm objevují velké bílé hrozny květů, hezky voní. Je to však velmi houževnatá invazní rostlina a je potřeba zamezit tomu, aby se šířila nekontrolovatelně do okolí. Některé poškozené stromy se tam v minulosti pokácely, akát však pod zemí ukrývá mohutný kořenový systém, ze kterého je schopen se po pokácení hlavního kmene kdekoli ve vzdálenosti až desítek metrů v okolí objevit. Z pařezů i okolí je potřeba likvidovat výmladky, které se tam objevují.

Postupně tedy budeme prostor čistit, vzniklé hromady pak budeme likvidovat během zimního období. **jd**

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE U NÁS A V OKOLÍ

SVÉRADICE

sobota 23. listopadu09:00 hod. – **VÝLOV „RYBNÍČKA“**

– Pořádá: spolek Svěradická ryba

pátek 29. listopadu18:00 hod. – **ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU**

– Pěvecký a chrámový sbor VELKOBOR

– Vystoupení dětí z místní MŠ

od 16:00 hod. – ve vestibulu KD **DOPROVODNÝ PROGRAM**
(viz str.3)

• náves, předsálí kulturního domu

sobota 14. prosince15:00 hod. – **VÁNOČNÍ KONCERT**

– pěvecký a chrámový sbor VELKOBOR

• KD Svěradice

úterý 24. prosince10:00 hod. – **BETLÉMSKÉ SVĚTLO**

• před kapličkou sv. Anny na návsi

středa 25. prosince20:00 hod. – **MYSLIVECKÝ BÁL**

– hraje kapela FORTUNA

• KD Svěradice, pořádá místní Myslivecké sdružení

CHANOVICE

sobota 16. listopadu15:30 hod. – **POLEPŠENÝ ČERT** – hrané divadlo pro děti

• Konírna Chanovice

sobota 23. listopadu20:00 hod. – **HASIČSKÁ VESELICE** – taneční zábava

– hraje kapela Troling Stones

• KD Chanovice

neděle 1. prosince17:00 hod. – **ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU
V CHANOVICÍCH**

• před kostelem Povýšení sv. Kříže

čtvrtek 12. prosince18:00 hod. – **KAPROMÁNIE ANEB JAK CÍLENĚ
LOVIT TROFEJNÍ KAPRY**– beseda s chanovickým rodákem, šéfredaktorem
a rybářem Radkem Švecem

• KD Chanovice

sobota 21. prosince18:00 hod. – **VÁNOČNÍ KONCERT VOLNÉHO
SDRUŽENÍ HORAŽDOVICKÝCH MUZIKANTŮ
A ZPĚVÁKŮ**

• zámek Chanovice

čtvrtek 26. prosince10:00 – 17:00 hod. – **CHANOVICKÝ BETLÉM**

– zpřístupnění betlému vyřezaného v životní velikosti

• Skanzen Chanovice

úterý 31. prosince20:00 hod. – **MYSLIVECKÝ SILVESTR**

– taneční zábava

– hraje kapela Melody Band

• KD Chanovice

HORAŽDOVICE

sobota 9. listopadu9:00 12:00 hod. – **SVATOMARTINSKÝ JARMARK**

• KD Horažďovice

Řemeslný a farmářský jarmark s kulturním programem

• Mírové náměstí Horažďovice

neděle 1. prosince18:00 hod. – **ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU**

– Kulturní program, vánoční hudba

• Mírové náměstí Horažďovice

NAŠE VESNICE
Svěradice

Vydává obecní úřad ve Svěradicích.

K tisku připravuje redakční rada ve složení:

šéfredaktor: Václav Dušek

redaktoři: Blanka Vlčková, Mgr. Petr Jechort (jazyková korektura),
Jindřiška Doláková, Ing. Marie Šulcová, Václav Strolený

tisk: SV, spol. s r. o., počet výtisků: 200 ks; neprodejné